

Sladkosnedež.

Tonček bi bil vedno rad kaj jedel in lizal. Starši so mu mogli jedi skrivati in zapirati, da ni preveč jedel. Vse zobe je imel že črne in nagnjite, in večkrat je tožil, da ga želodec boli. Enkrat se je najedel nezrelega sadja, in je tako zbolel, da so vsi mislili, da bo umrl. Starši so mu večkrat rekli in ga opominjali, naj ne bo tako sladkosned in požrešen, toda niso kaj opravili. Tonček je bil še vedno stari snedež. Nekega dne je bil sam v čumnati. Pri oknu vidi skledico, v kateri je bilo nekaj belega. Misli, da je sladkorjeva štupa. Hitro prime skledico in vse pojé in políže. Pa revček je prav slabo naletel. V skledici ni bil sladkor, temuč mišica, ktera je bila mišim in podganam nastavljena. Mišica pa je hud strup. Tončka je neizrečeno hudo ščipalo in vilo po trebuhu, in še tisti dan je mogel umreti. — Zakaj ni poslušal staršev, ko so ga svarili, da naj ne bo sladkosned in požrešen!

Navod za podučevanje v petju.

(D a l j e.)

II. V a j a.

Elementarne vaje.

a) Ponavljanje poprejšnega poduka. Potem nadaljevaje:

- 1.) Desno roko doľ! gor! — doľ! gor! — doľ! gor! —
- 2.) Doľ! na levo! na desno! gor! — Doľ! na levo! na desno! gor! —
- 3.) Doľ! na desno! gor! — Doľ! na desno gor! — i. t. d.

Zdaj naj učitelj igra kaki napev, učenci pa po ukazu njegovem ali poleg 1.), ali 2.), ali pa 3.) taktirajo, kakor že napev eno ali drugo taktiranje tirja. Koliko take vaje koristijo, se pokaže drugo šolsko leto.

b) in c) Učitelj predigra: a, gis, a, — a, h, a, — a, h, cis, — cis, h, a, — a, h, cis, d, — d, cis, h, a.

Pri vsakem izgledu se presojuje: Koliko glasov? Kteri je višji? Kteri je nižji? Kteri so si enaki? — Potem učitelj

še enkrat izgled predigra, in zdaj ukaže učencom ga zapeti, in na vsaki glas udariti ali na klop ali pa v levo dlan.

d. Združenje besede z glasom se izpeljuje tako le: Učitelj predigra kak glas. Potem narekva kako enozložno besedo z dolgim naglasom, p. Bog, ter veli učencom, jo z predigranim glasom združiti, zapeti. Treba je, da izpeljejo to učenci brez pomoči učiteljeve. Učenec mora, kakor pri drugih učnih predmetih, tako tudi tukaj biti samostojin, in ravnati z zavestjo, kolikor mogoče brez opiranja na pomoč učiteljevo. Tako naj se še zapojó kake druge eno-, potem tudi mnogozložne besede po posamnih in pa tudi po združenih glasovih iz lojterce D-dur. Kolikor zlogov, toliko tudi glasov. Za spremembo naj učitelj včasí popred besedo pové in potem glas predigra. Zapoje pa naj nikar, ker se mora učenec vaditi samostojno združevati dano besedo z zaslišanim glasom.

Pesmica, ki se mi naj pripraviša zdi nasledovati unikat navedeni „mlado jagnje“ je „Zima“ iz „Hašnikovih Dobrovoljk“. Taktira se, kakor je pri „mlado jagnje“ rečeno bilo. Tudi ta napev je za enoglasno petje previsok, toraj naj se igra iz C-dur, po okoliščinah se bo marsikaki šoli še celó B-dur prilegel. V tretjem šolskem razredu, kjer se tudi mnogoglasno poje, je pa navedeni napev iz D-dur, in sicer na tanko, kakor je postavljen, popolnoma na svojem mestu.

III. Vaja.

Elementarne vaje.

a) Učitelj igra in učenci taktirajo, kakor je v II. vaji rečeno.

b) in c) Učitelj predigra: c, h, c.

Učenci štejejo glasove, potem presojujejo: Drugi glas je bil nižji, kot prvi; tretji je bil višji, kot drugi; — tretji je bil prvemu popolnoma enak.

Zdaj zapoje učitelj te glase z la, la, la.

Učenci pa k vsakemu glasu udarijo tiho na klop ali pa v levo dlan. Ropota ali ploskanja se ne sme nič slišati. Potem zapoje učenci in zmiraj zraven taktirajo. Učitelj mora pa skerbno paziti, da zadnjega, tretjega glasu prenizko ne vzamejo. Sploh se nikoli ne sme terpeti, da bi učenci detonirali. Zgubljen učitelj je, ki je celo leto z nečistim petjem

zadovoljin, misleč: drugo leto pojde bolje. Ako se ti vrine v šolo detoniranje, se ga dolgo, dolgo, ali pa celó nikoli več znebil ne boš. — Potem vdrugič igra učitelj ravno ta izgled, in šteje k vsakemu glasu dva udarca: en^{*)}—dva, en—dva, en—dva.

Zdaj naj igra še enkrat. Polovica učencev k vsakemu glasu dvakrat udari, druga polovica pa zraven na glas šteje: 1, 2; — 1, 2; — 1, 2. —

Zdaj poje ena polovica, druga šteje, vsi pa taktirajo, toda ne „dol! gor!“, ampak, kakor je že večkrat rečeno bilo, z zgolj navzdolnimi, lahnimi udarci na klop ali v levo dlan. —

Potem naj na vsaki glas po trikrat udarijo in štejejo: 1, 2, 3; — 1, 2, 3; — 1, 2, 3. —

Poslednjič naj na vsaki glas štirikrat udarijo in štejejo: 1, 2, 3, 4; — 1, 2, 3, 4; — 1, 2, 3, 4. —

Zdaj naj jim učitelj pové, da tej vaji se pravi „**sklep od zdolej**.“ Zakaj? Zato, ker je predzadnji, drugi glas nižji, kakor zadnji, tretji, in toraj to vajo sklenivši glas iz nižje na višjo stopnjo prestopi: od zdolej na vzgor.

Treba je, da učenci vedó vselej prav zapeti, ako jim prvi glas predigraš in jim veliš: Storite na ta glas „sklep od zdolej!“

d) S „sklepom od zdolej“ se dajo tudi besede združiti, kakor: „Sve-ti duh“, — „rož-ni cvet“, — „ve-ko-maj“ i. t. v. Polovica učencev poje, polovica glasno šteje, vsi pa taktirajo. Tudi poglej še enkrat opomine pri II. vaji pod čerko d.)!

Pešmico bi tukaj nasvetoval Praprotnikovo „Pozimi“ s svojim napevom; ki ga pa, žalibog! tukaj ne morem uverstiti, ker „Tovars“ nasvetvanega notnega tiska še zdaj nima, kamnotisnih doklad pa tudi ne donša. Rodoljubi! podpirajte „Tovarsa“, da bo čversto „živel“, ne pa „životaril“, in ne delil osode svojih siromašnih tovaršev! Že v poslednjem listu natisnjena I. vaja je tako rekoč brez glave, ker ji notnih izgledov ni bilo mogoče na doličnih mestih natisniti. Današnji II. in III. jih še bolj pogrešate, in kmali s svojimi spisi že več naprej ne bom mogel, ako notnega tiska ne bo. ^{**) (}Ako češ plavati, pojdi v vodo: ako češ muzikalne izgleds dajati, piši in natiskuj note!

(Dalja prih.)

*) Zavoljo enozložnosti namesto: eden.

Pis.

**) Precej, ko bo le količkaj mogoče, si bomo napravili notni tisk.

Vredn.